

P L A N
EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA ZA SLUČAJ
IZNENADNOG DOGAĐAJA

Na temelju članka 55. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18), ravnatelj Doma za odrasle osobe SVETI FRANE Zadar, Fra Donata Fabijanića 6, Zadar za prostore doma dana _____ 2019. godine donosi

P L A N EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA ZA SLUČAJ IZNENADNOG DOGAĐAJA

1. UVOD

Evakuacija – štíćenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i drugih osoba u smislu ovog Plana podrazumijeva se unaprijed utvrđen i organiziran način napuštanja zatvorenih radnih i drugih prostorija i prostora u kojima se obavlja rad, borave ili se kreću osobe na radu i štíćenici, korisnici, posjetitelji, prije nego nastupi opasnost za njihovo zdravlje i život zbog iznenadnog događaja kojega je moguće unaprijed predvidjeti.

Spašavanje – u smislu ovog Plana podrazumijeva organizirano pružanje pomoći osobama zatečenim u ugroženim prostorijama ili prostorima koje ne mogu same napustiti ugroženi objekt, a da pri tome ne dovedu u opasnost svoj život, te pružanje pomoći povrijeđenim osobama i otklanjanje nastalih opasnosti.

Ovim planom utvrđuju se mjere koje se provode u slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje štíćenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i ostalih osoba prisutnih u prostorima navedenog objekta.

Plan evakuacije i spašavanja sastoji se od dva osnovna dijela:

- Tekstualnog dijela
- Grafičkog dijela

Tekstualni dio plana evakuacije i spašavanja, objekata, broj osoba u objektu i pomoćnim prostorima, te utvrđuje koje opasnosti mogu nastupiti na njima, mjere zaštite, organizacija evakuacije i spašavanja, opremu potrebnu za evakuaciju i spašavanje koju osigurava poslodavac, mjere pripravnosti, uzbunjivanje i mobilizaciju ekipa za provođenje evakuacije i spašavanja, provedbu evakuacije i spašavanja, putove evakuacije, zborna mjesta i skloništa, mjere pripravnosti, osposobljavanje osoba, čuvanje ključeva važnih objekata i postrojenja, sudjelovanje vatrogasnih postrojbi, jedinica civilne zaštite lokalne uprave, državnih organa i pravnih osoba.

Grafički dio plana sadrži sve elemente potrebne za evakuaciju i spašavanje, putove evakuacije, pozicije sredstava za početno gašenje požara, pozicije stabilnih instalacija za gašenje požara i prostora zaštićenih istom, pozicije telefonskih brojeva za dojavu i alarmiranje, pozicije paničnih rasvjetnih tijela, mjesta okupljanja evakuiranih osoba, nazive važnijih dijelova i prostorija.

Plan evakuacije i spašavanja potrebno je usklađivati nakon svake novo nastale izmjene koja utječe na evakuaciju i spašavanje osoba i imovine u objektu, po potrebi nakon izvršene vježbe evakuacije i spašavanja, te jednom godišnje preispitati njegov sadržaj i po potrebi unijeti izmjene i dopune.

Ovim planom utvrđuju se:

- objekt na kojemu mogu nastupiti iznenadni događaji;
- procjena ugroženosti za nastajanje iznenadnog događaja;
- način otkrivanja opasnosti;
- način izvođenja evakuacije i spašavanja;
- oprema za evakuaciju i spašavanje;
- mjesta evakuiranja;
- sadržaj i način osposobljavanja zaposlenika koji će provoditi evakuaciju i spašavanje.

Sastavni dio ovog plana su grafički prilozi.

2. OBJEKT U KOJEM MOGU NASTUPITI IZNENADNI DOGAĐAJI

Dom za odrasle osobe SVETI FRANE Zadar Fra Donata Fabijanića 6, Zadar			
Telefon	Broj osoba	Visina objekta	Namjena
023 / 250 465	100	pr + 2 kata	dom za smještaj i pružanje usluge za odrasle osobe

3. IZNENADNI DOGAĐAJI KOJI MOGU UGROZITI ŽIVOT I ZDRAVLJE PRISUTNIH OSOBA

Vrste iznenadnih događaja i opasnosti što ih nastupanjem iznenadnog događaja ono može izazvati, predviđaju se s obzirom na:

- vrstu radnog, odnosno tehnološkog postupka,
- mogućnost djelovanja vanjskih faktora.

Predviđaju se slijedeći iznenadni događaji, odnosno opasnosti koje su ili stalno prisutne ili je u nastupanju moguće s obzirom na:

3.1. Unutarnji izvori - Poremećaje u radnom, odnosno tehnološkom postupku:

- požar,
- eksplozija (plina, eksplozivno sredstvo diverzije i sl.),
- urušenje objekta ili dijela objekta,
- havarije postrojenja (centralno grijanje- kotlovnica),
- oštećenje instalacija (električnih, vodovodnih, kanalizacijskih).
- poplava (plavljenje prostora).

3.2. Vanjski izvori:

- urušavanje,
- poplava (padavine),
- klizanje (tonjenje) terena,
- orkanski i olujni vjetrovi,
- požar, odnosno eksplozija u susjednim objektima ili prostorima,
- udar groma,
- tuča,
- zračnog napada i ostalih napadnih djelovanja
- potres i urušavanje kao posljedica,
- eksplozivno sredstvo diverzije i sl.

4. UVJETI ZA SPRJEČAVANJE ILI UBLAŽAVANJE DJELOVANJA IZNENADNOG DOGAĐAJA

Dom je obavezan utvrditi i ostvariti uvjete za sprječavanje, odnosno ublažavanje opasnosti i štetnih posljedica izazvanih djelovanjem iznenadnog događaja za štíćenike, korisnike, posjetitelje, zaposlenike i druge posjetioce.

Ovi uvjeti se ostvaruju:

1. Organizacijom rada,
2. Tehničkom ispravnošću sredstava rada (objekata za rad s pripadajućim radnim i pomoćnim prostorijama i prostorima i površinama za kretanje osoba na radu te pripadajućih instalacija i uređaja, oruđa za rad, uređaja i dr.),
3. Organizacijom planirane evakuacije i spašavanja,
4. Osposobljavanjem i uvježbavanjem radnika za evakuaciju i spašavanje radnika i drugih osoba iz objekta.

4.1. Organizacija rada

Organizacijom rada podrazumijevaju se mjere što ih Dom poduzima u cilju ostvarivanja radnog, odnosno tehnološkog postupka, na način i u uvjetima u kojima nema opasnosti za štíćenike, korisnike, posjetitelje, zaposlenike i druge osobe na radu i boravku u objektu.

4.2. Tehnička ispravnost sredstava rada

Pod tehničkom ispravnošću podrazumijeva se organiziranje i ostvarivanje radnog postupka sukladno uvjetima predviđenim pravilima zaštite na radu i zaštite od požara, odnosno uređenje i održavanje objekta za rad i drugih sredstava rada na način i u opsegu kojima se otklanjaju, odnosno ublažavaju opasnosti i štetne posljedice.

Organiziranje i ostvarivanje radnog, odnosno tehnološkog postupka sukladno pravilima zaštite na radu i zaštite od požara sastoji se od utvrđivanja i obavljanja poslova, odnosno radnih zadataka na način da se u toku njihovog obavljanja otklanjaju izvori opasnosti ili štetne pojave uslijed kojih bi, kada bi nastupile, bilo potrebno provesti evakuaciju i spašavanje štíćenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i drugih osoba.

Utvrđivanjem, odnosno održavanjem objekata za rad i drugih sredstava rada, podrazumijevaju se mjere, što ih je Dom obavezan provesti u pogledu otklanjanja nedostataka i drugih promjena nastalih u toku projektiranja, gradnje ili upotrebe, koje kada bi nastupile zahtijevale bi provođenje evakuacije i spašavanja štíćenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i ostalih osoba.

4.3. Organizacija motrenja, javljanja i uzbunjivanja

U cilju pravovremenog izvođenja evakuacije za štíćenike, korisnike, posjetitelje, zaposlenike i druge osobe koje obavljaju rad ili borave u objektu (prije nego nastupe opasnosti za osobe), vrlo je važno organizirano otkrivanje i dojavljivanje opasnosti koje bi mogle ugroziti štíćenike, korisnike, posjetitelje, zaposlenike i druge osobe.

Potrebno je osigurati da se u okviru normalnih uvjeta vrši motrenje i izvrši dojava eventualnih opasnosti koje bi mogle ugroziti život osoba.

Svaki zaposlenik ili druga osoba u prostorima objekta, koja se po bilo kom osnovu nalazi u njenim prostorima, dužni su u okviru normalnih uvjeta vršiti motrenje i izvršiti dojavu eventualnih opasnosti neposrednom rukovoditelju ili radniku određenom za vođenje evakuacije i spašavanja.

O opasnosti za nastanak iznenadnog događaja ili o nastalom događaju svi zaposlenici i ostale osobe dužni su odmah obavijestiti osobe određene za vođenje evakuacije i spašavanja.

Prilikom dojava o iznenadnom događaju moraju se dati slijedeći minimalni podaci:

- Mjestu nastanka i svim okolnostima o nastalom događaju;
- Priroda događaja ili veličina požara;
- Ime i prezime dojavljivača;
- Mjesto s kojeg se dojava vrši.

Dojavu internih događaja koji mogu ugroziti život štićenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i drugih osoba koje obavljaju rad ili borave u prostorima. Dojavu eksternih opasnosti (elementarnih i sl. nepogoda), može se izvršiti glasom.

Najbliži put evakuacije iz objekta označen je oznakama koje su postavljene po objektu.

Prestanak uzbune, nakon procjene situacije, objavljuje osoba koja je izvršila uzbunjivanje ili provela evakuaciju.

Pozivanje na intervenciju vanjskih snaga za spašavanje (vatrogasnih postrojbi, prva pomoć, postrojbe civilne zaštite i drugi), u slučaju potrebe, vrše ovlaštene osobe.

VAŽNIJI TELEFONSKI BROJEVI – opći		
Telefonske veze – vanjske	Brojevi telefona	
Policija I Policijska postaja Zadar II Policijska postaja Zadar	192	023/ 345 141 023/ 345 135
Vatrogasci Javna vatrogasna postrojba Zadar	193	023 / 300 950
Hitna medicinska pomoć Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije	194	023 / 627 188
Područni ured civilne zaštite Split Služba civilne zaštite Zadar	112	023 / 230 453
HEP ODS - Elektra Zadar (dispečerska služba)	0800 300 414	023 / 31 25 30
Vodovod d.o.o. Zadar Prijava tehničkih nedostataka i kvarova		023 / 282 999

4.4. Organizacija evakuacije i spašavanja

U slučaju nastanka iznenadnog događaja, odmah po uočavanju ili prijemu dojave o istom osoba koja je uočila iznenadni događaj dužna je odmah pristupiti otklanjanju opasnosti. Ako to sama ne može otkloniti bez opasnosti za sebe i druge onda svi zaposlenici i druge osobe koje se nalaze u objektu dužni su bez panike napustiti objekt i uputiti se na mjesto evakuiranja. Osobe zadužene za evakuaciju i spašavanje dužne su nakon evakuacije ili spašavanja izvršiti provjeru brojnog stanja osoba koje su u trenutku opasnosti bile u objektu i o tome izvijestiti koordinatora evakuacije i spašavanja.

Objekt (prostor) zadnji napušta voditelj evakuacije, odnosno ona osoba koja zamjenjuje voditelja. Osoba koja zadnja napušta prostor dužna je isključiti struju.

Evakuacija i spašavanje u prizemlju vrši se kroz vrata glavnog ulaza-izlaza i pomoćnih izlaza. Evakuacija i spašavanje sa katova vrši se putom glavnog stubišta što je vidljivo u grafičkom dijelu plana koji se nalazi u pravitku.

Napomena: Evakuacija i spašavanje sa katova može se vršiti i na prvom katu izlazom iz dnevnog boravka na terasu i preko pomoćnog evakuacijskog stubišta, ukoliko se isto koje je dotrajalo zamjeni.

U slučaju nemogućnosti evakuacije i spašavanja izlazima u prizemlju (požar, zatrpanost, urušavanje) evakuaciju i spašavanje izvršiti nasilnim uklanjanjem prozora. U slučaju nemogućnosti evakuacije i spašavanja izlazima sa kata (požar, zatrpanost, urušavanje) evakuaciju i spašavanje izvršiti ljestvama, vatrogasnim automobilskim ljestvama ili zračnim uskočkim jastucima.

Spašavanje ugroženih osoba (požar, ruševine, trovanje, povrede i sl.) vrše zaposlenici u okviru svojih mogućnosti jer Dom, trenutno ne posjeduje opremu i zaštitna sredstva za spašavanje s viših katova objekata.

Pripadnici stožera za evakuaciju i spašavanje

- moraju biti osposobljeni za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom,
- moraju biti dobro upoznati sa planom evakuacije i spašavanja,
- moraju dobro poznavati sve objekte, namjene pojedinih prostora, pristupe objektima i pojedinim prostorima, evakuacijske putove u objektima, karakteristike postrojenja, potencijalne opasnosti kojima su izloženi objekti i načine i mjere zaštite,
- moraju biti upoznati s načinom organiziranja civilne zaštite u gradu i županiji.

Koordinatori akcije evakuacije i spašavanja su Voditelji evakuacije i spašavanja predviđeni ovim Planom, do dolaska vatrogasne postrojbe na intervenciju. Nakon dolaska vatrogasne postrojbe na intervenciju voditelj akcije i spašavanja je nadležni zapovjednik.

Osobe zadužene za evakuaciju i spašavanje izvoditi će vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine, prema metodici za izvođenje vježbi koja se nalazi u pravitku i sastavni je dio ovog plana.

Grafički dio plana za prostore sa prikazom putova evakuacije i spašavanja nalazi se u pravitku i to za svaku etažu posebno.

Ukoliko zaposlenici ne mogu izvršiti spašavanje zbog nastalog događaja većih razmjera ovlaštena osoba zatražiti će pomoć od gradskih, odnosno županijskih postrojbi (ustanova) koje se bave tom djelatnošću ili postrojbi civilne zaštite.

Materijalna dobra i predmeti spašavaju se po prioritetu i to: predmeti koji neposredno ugrožavaju i stvaraju mogućnost da dođe do eksplozije, predmeti i tvari koji reagiraju sa sredstvima za gašenje, dragocjeni predmeti kao što su dokumenti (arhiva, projektna dokumentacija i dr.), unikatni i predmeti od izuzetne važnosti i drugo.

Štićenici, korisnici, posjetitelji, zaposlenici i druge osobe koje obavljaju rad ili borave u prostorima objekta, moraju organizirano napustiti prostor, prije nego što nastupi ugrožavanje njihovog života i zdravlja, što za posljedicu može imati iznenadni događaj, kojeg se nastup i štetne posljedice mogu unaprijed predvidjeti.

Ako u slučaju nastupa iznenadnog događaja nisu svi štićenici, korisnici, posjetitelji, zaposlenici i druge osobe koje obavljaju rad ili borave u prostorima objekta, napustili zatvoreni prostor, oni koji zbog okolnosti nastalih tim događajem ne mogu sami napustiti ugroženo mjesto ili bi pri tom doveli u opasnost svoj život, mora se pružiti pomoć da napuste to mjesto.

Organizirana evakuacija i spašavanje štićenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i ostalih osoba temelji se na ovom Planu evakuacije i spašavanja zaposlenika i ostalih osoba prisutnih u objektu. Provođenje organizirane evakuacije i spašavanja štićenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i drugih osoba koje se zateknu u objektu, izvode posebno osposobljeni i određeni zaposlenici - voditelji evakuacije i spašavanja.

4.5. Vođenje akcije evakuacije i spašavanja radnika

U svakoj zatvorenoj prostoriji, odnosno objektu, u kojoj istovremeno radi do 20 radnika, najmanje 1 od njih mora biti osposobljen i određen za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem zaposlenika u slučaju nastupa iznenadnog događaja.

Prema broju zaposlenika u svakoj smjeni mora se odrediti i osposobiti najmanje po dva zaposlenika tako da se u svakom trenutku može izvršiti pravovremena evakuacija ili spašavanje iz možebitnih ugroženih prostora.

Kod izbora zaposlenika koji će voditi evakuaciju i spašavanje, potrebno je voditi računa da to budu zaposlenici koji će s obzirom na svoje psihofizičke sposobnosti moći obaviti predviđene radnje.

Prilikom izbora i rasporeda zaposlenika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje potrebno je voditi računa o tome da svaka radna cjelina ima zaposlenika obučenog za vođenje evakuacije i spašavanja bez obzira na broj zaposlenika.

Koordinatori akcije evakuacije i spašavanja su Voditelji evakuacije i spašavanja predviđeni ovim Planom, do dolaska vatrogasne postrojbe na intervenciju. Nakon dolaska vatrogasne postrojbe na intervenciju voditelj akcije i spašavanja je nadležni zapovjednik.

Posebnom odlukom ravnatelja odrediti će osobe zadužene za evakuaciju i spašavanje.

Spisak radnika određenih za vođenje akcije evakuacije i spašavanja mora sadržavati slijedeće podatke:

1. Ime i prezime,
2. Radno mjesto (naziv i lokacija),
3. Broj telefona u uredu, stanu i broj mobitela.

Spisak i kopije se moraju nalaziti:

1. kod Ravnatelja,
2. kod osobe zadužene za poslove, zaštite na radu i zaštite od požara,
3. kod voditelja.

Spisak se mora kontrolirati jednom u godinu dana, odnosno svaki put kada se sazna da je došlo do neke promjene.

Spisak je sastavni dio ovog Plana.

Voditelj evakuacije i spašavanja mora odmah po dolasku na mjesto događaja izviđanjem utvrditi:

- koliko je osoba ugroženo i gdje se nalaze,
- kakva neposredna opasnost prijeti ljudima u ugroženoj prostoriji ili objektu,
- da li su i koji hodnici, prolazi i stubišta neprohodni ili neosvijetljeni.

4.6. Postupanje pri uzbunjivanju, evakuaciji i spašavanju

Evakuacija iz objekta u slučaju nastanaka opasnosti, ili kod već nastale opasnosti, provodi se odmah na znak opasnosti odnosno na znak za uzbunu – evakuaciju.

Na znak uzbunjivanja o iznenadnom događaju, svi štićenici, korisnici, posjetitelji, zaposlenici i druge osobe koje obavljaju rad ili borave u prostorima, upućuju se prema ulazno - izlaznim vratima. Mjesto sakupljanja predviđeno je na vanjskom otvorenom prostoru.

Osobe određene za evakuaciju i spašavanje dužne su obavijestiti sve osobe u objektu o potrebi napuštanja ugroženog prostora. Nakon provedene evakuacije osobe zadužene za vođenje akcije evakuacije moraju provjeriti da li je u ugroženom prostoru ostao netko od štićenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika ili drugih osoba.

S ulazno - izlaznih vrata svi evakuirani se upućuju na mjesto sakupljanja.

Mjesto sakupljanja treba biti odabrano tako da je dovoljno udaljeno od ugroženog prostora (izbor mjesta evakuacije određuje voditelj akcije obzirom na smjer vjetera, trenutno prisutne posebne opasnosti i sl.). Mjesto zbrinjavanja može biti i na drugom mjestu ovisno o vrsti opasnosti i trenutnih uvjeta u objektu i na otvorenom prostoru i drugim trenutnim okolnostima.

Mjesto sakupljanja mora osiguravati:

- da evakuirane osobe nisu izložene opasnostima koje postoje na mjestu intervencije,
- da iste ne ometaju daljnji tok intervencije i ne prave paniku među spasiteljima i onima koje treba eventualno još spašavati,
- da evakuirane osobe nisu izložene vremenskim nepogodama.
- Na mjestu evakuacije obavezno izvršiti popis evakuiranih osoba i isti usporediti sa spiskom osoba koje su se nalazile u objektu. Mjesto sakupljanja određuje voditelj evakuacije iz objekta iz koje se provodi evakuacija.
- za povrijeđene mjesto sakupljanja je u jednom od neugroženih objekata u gradu, što će odrediti voditelji evakuacije i spašavanja na temelju trenutne procjene stanja.

Mjesto sakupljanja određuje voditelj evakuacije iz objekta iz koje se provodi evakuacija.

Sklanjanje osoba u slučaju ratne opasnosti vršiti će se u javna skloništa i zaklone.

4.7. Evakuacija zbog opasnosti od eksplozije eksplozivnog sredstva diverzije

U slučaju saznanja ili dojave o mogućnosti nastanka eksplozivnog sredstva diverzije osobe zadužene za evakuaciju i spašavanje dužne su provesti evakuaciju sukladno zahtjevu nadležne policijske postaje MUP-a. Kada osoblje dobije dojavu o mogućnosti podmetanja eksplozivnog sredstva diverzije u objektima i prostoru isti su dužni o tom obavijestiti najbližu policijsku postaju MUP-a i postupati po njihovim uputama.

4.8. Provođenje spašavanja

U svim slučajevima kad nije uspjela, ili se nije mogla izvršiti evakuacija iz ugroženih prostora u potpunosti, pristupa se akciji spašavanja štićenika, korisnika, posjetitelja, zaposlenika i drugih osoba koje obavljaju rad ili borave u prostorima.

U ovoj akciji sudjeluju:

- osobe koje odrede voditelji evakuacije i spašavanja,
- pripadnici vatrogasne postrojbe (ako je prisutna),
- pripadnici ustanove Hitne pomoći (ako je prisutna).

Voditelj akcije spašavanja je voditelj evakuacije do dolaska vatrogasne postrojbe na intervenciju. Nakon dolaska vatrogasne postrojbe na intervenciju voditelj akcije spašavanja je nadležni vatrogasni zapovjednik kojemu sve bitne informacije vezano za unesrećene daje voditelj evakuacije.

Voditelj evakuacije i spašavanja - zapovjednik iz vatrogasne postrojbe mora odmah po dolasku na mjesto događaja izviđanjem utvrditi:

- koliko je osoba ugroženo i gdje se nalaze,
- kakva neposredna opasnost prijeti ljudima u ugroženoj prostoriji ili objektu,
- da li su i koji hodnici i prolazi neprohodni ili neosvijetljeni.

Nakon toga ocjenjuje koja su sredstva za spašavanje potrebna, te koja su osobna i kolektivna zaštitna sredstva potrebna za vatrogasce koji ovu akciju učestvuju.

U slučaju iznenadnog događaja katastrofalnih razmjera, kada se u pomoć pozivaju jedinice za spašavanje izvan objekta, formira se stožer akcije evakuacije i spašavanja koji koordinira sve akcije. Voditelj stožera evakuacije i spašavanja je ravnatelj ili po njemu ovlaštena osoba.

S obzirom da se ne mogu točno utvrditi brojne okolnosti u objektu, ovisno o opasnosti pod kojima treba provesti akciju spašavanja, bitno je pridržavati se osnovnih načela taktike spašavanja iz ugroženih objekata:

- osobe koje nisu mogle iz bilo kojih razloga napustiti objekt, trebaju ostati mirne i ne praviti paniku,

- treba odmah isključiti sve instalacije i naprave koje bi mogle izazvati daljnje opasnosti (spriječiti isticanje plina, električna energija, voda),
- po mogućnosti otvoriti prozore na hodnicima da se omogući odvođenje dima i topline,
- osloboditi sav prostor uz prozore ili druge otvore radi nesmetanog izlaza ljudi preko sprava i sredstava za spašavanje,
- po mogućnosti postaviti sustave ventilatora da se omogući odvođenje dima i topline,
- primjenjivati već raspoloživa sredstva za gašenje, bilo vatrogasnih aparata ili zidnih hidranata, ukoliko se time može zaustaviti širenje požara prema prostoru gdje se nalaze osobe koje čekaju pomoć spasitelja,

4.9. Mjere sigurnosti prilikom spašavanja

Prilikom organiziranja i izvođenja spašavanja radnici koji te radnje provode obavezni su primjenjivati mjere sigurnosti kako ne bi došlo do ugrožavanja njihovih života i zdravlja i to:

prilikom raščišćavanja, odnosno djelomičnog i postepenog raščišćavanja ruševina, potrebno je te radnje izvoditi pažljivo radi:

- sprečavanja daljnjeg urušavanja,
- izazivanja novih povreda kod zatrpanih ili onih koji spašavanje vrše,
- sprečavanja izazivanja novih ozljeda i nesreća uvjetovanih neopreznim dodirima s instalacijama, npr. električne instalacije pod naponom i sl.
- prilikom gašenja požara potrebno je izvršiti osnovnu procjenu u pogledu izvora požara (radi izbora sredstava za gašenje), odnosno u pogledu položaja osoba ugroženih požarom,
- prilikom gašenja požara potrebno je osigurati odgovarajuća zaštitna sredstva radi sprječavanja njihovog ozljeđivanja,
- prilikom ulaska u urušene prostorije objekta potrebno je da u iste ulazi samo jedan radnik (spasilac), koji je u stalnoj vezi s drugim – koji je neposredno na ulazu u objekt, odnosno urušeni dio objekta, te da se procjenjivanje mjesta i položaja zatrpanih provodi na odgovarajući način (dozivanjem, osluškivanjem),
- prilikom intervencije u objektu, osobe koje obavljaju evakuaciju i spašavanje trebaju sa sobom imati ručne svjetiljke i izolacijske aparate dovoljne autonomije rada da se sigurno može ući u objekt, izvršiti potrebne radnje i sigurno izići iz objekta.

4.10. Sredstva i oprema za evakuaciju i spašavanje

U slučaju iznenadnog događaja, kad se evakuacija nije mogla obaviti planiranim putovima evakuacije, provodi se akcija spašavanja ugroženih osoba.

S obzirom na vrstu ugroženosti i svojstvima objekata iz kojih je potrebno spašavati osobe, oprema za ekipu se treba sastojati od:

a) Zaštitna oprema spasitelja:

- respirator za zaštitu od prašine,
- zaštitne maska,
- zaštitna kaciga,
- zaštitne rukavice,
- zaštitna odjeća,

- zaštitne cipele,
- akumulatorske ili baterijske svjetiljke.

b) Oprema za spašavanje:

- ljestve kukače,
- ljestve prislanjače,
- prikolične ljestve,
- užad, koloture,
- vatrogasni opasač,
- alat za tehničke intervencije (sjekira, lopata, kramp, dizalice, škare za lim, bravarski i električni alat),
- akumulatorske ili baterijske svjetiljke,
- nosila,
- pribor prve pomoći,
- megafoni

Na nivou Doma ne postoje sredstva i oprema za spasitelje nego se ista mora organizirati kroz Vatrogasne postrojbe.

4.11. Osposobljavanje radnika za provođenje evakuacije i spašavanja

U cilju sprečavanja, odnosno ublažavanja opasnosti i štetnih posljedica za zaposlenike i druge osobe izazvanih djelovanjem iznenadnog događaja, osigurava se:

1. Provođenje osposobljavanja radnika određenih za vođenje akcije evakuacije i spašavanja,
2. Provođenje postupka upoznavanja svih radnika i drugih osoba koje ulaze ili koje borave u objektu sa načinom evakuacije i spašavanja,
3. Provođenje drugih oblika obavješćivanja kojima se djeluje na sprečavanje panike, straha (predavanja, propagandni filmovi i sl.),

Program osposobljavanja osoba određenih za vođenje evakuacije i spašavanja nalazi se u prilogu i sastavni je dio ovog plana.

4.12. Čuvanje plana

Plan evakuacije i spašavanja za slučaj iznenadnog događaja, nalazi se na čuvanju kod ravnatelja i/ili osobe zadužene za zaštitu na radu i zaštitu od požara i u Voditelja.

4.13. Primjena plana

U slučaju nesuglasja u provedbi ovog Plana pravo tumačenja ima ravnatelj Doma za odrasle osobe SVETI FRANE Zadar. Izmjene i dopune ovog Plana donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Ovaj Plan se primjenjuje od dana donošenja.

RAVNATELJ

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA OSOBA ODREĐENIH ZA EVAKUACIJU I SPAŠAVANJE

Osposobljavanje osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje, kao i izbor te osiguranje opreme, mora odgovarati naravi tehnološkog procesa, mogućih opasnosti izvan tehnološkog procesa (požar, eksplozija, tehnološka eksplozija, pojava opasne tvari u širem okolišu, odron zemlje, poplava, potres, vremenske nepogode i sl.) i lokacija objekta.

Program osposobljavanja osoba određenih za evakuaciju i spašavanje sastoji se iz teorijskog dijela i praktičnih vježbi.

I TEORIJSKI DIO

1. Iznenadni događaji koji nastaju zbog neprimjenjivanja osnovnih pravila zaštite na radu i zaštite od požara.

- požar
- eksplozija
- ispuštanje opasne tvari u količinama iznad dopuštenih

2. Iznenadni događaji koji nastaju kao posljedica djelovanja vanjskih faktora

- potres
- poplava
- snijeg (lavine, nanosi, smrzavanje)
- munja ili grom
- vjetar
- klizanje terena
- tehnološki procesi drugih društava
- šumski požar odnosno požar koji je nastao izvan objekta

3. Evakuacija

- organizacija evakuacije
- dužnost osoba za provođenje evakuacije
- provođenje evakuacije

4. Spašavanje

- spašavanje od požara
- spašavanje iz ruševina
- spašavanje na vodi
- spašavanje imovine
- spašavanje od eksplozije
- spašavanje od opasnih tvari
- spašavanje od posljedica vjetra
- spašavanje od posljedica smrzavanja

II PRAKTIČNI DIO

1. Priprema vježbe prema metodici za izvođenje vježbi evakuacije i spašavanja;
2. Izvođenje pokazne vježbe;
3. Analiza i evidencija vježbe.

METODIKA IZVOĐENJA VJEŽBI

1. Svaka vježba koja se izvodi ima vrijednost onda ako je razumljiva, jasna i uvjerljiva.
2. Praktična vježba akcije gašenja, evakuacije i spašavanja izvodi se u svezi s izlaganjem nastavnog gradiva iz područja gašenja, evakuacije i spašavanja i ne smije biti samo neki mehanički dodatak predavanju.
3. Metodički je potpuno pogrešno izvoditi vježbu naknadno, npr. nakon dva mjeseca kako je izvršeno teorijsko objašnjenje gradiva.
4. Prilikom vježbe potrebno je sve radnje odmah objašnjavati u svezi s vježbom.
5. Pojedine vježbe mogu se ponavljati ako se želi postići rutinski rad kod izvođenja određenih akcija.
6. Vježbe koje se mogu izvoditi u više varijanti nije preporučljivo izvoditi više varijanti isti dan. Varijante izvođenja vježbi uvoditi postupno nakon što je uspješno savladana jedna, prelaziti na drugu.
7. Prilikom izvođenja vježbi veliku ulogu ima priprema prostora i opreme za izvođenje vježbi. Na prostoru određenom za vježbu koristi se samo ona oprema i sredstva potrebna za izvođenje te vježbe.
8. Vježbu treba izvoditi tako da izvođači vježbe dožive, bez opasnosti za zdravlje, stvarne situacije u kojima se mogu naći prilikom gašenja požara, evakuacije i spašavanja.
9. Da bi utvrdili najvažnije trenutke u izvođenju vježbe, korisno je napraviti seriju crteža koji prikazuju tijek vježbe, tako da sudionici imaju vizualni pregled tijeka vježbe.
10. Svaku vježbu voditelj mora dobro poznavati i pripremiti, sve pojedinosti, jer samo tada vježba može uspjeti.
11. Vježbu, koja slučajno zbog nekih nepredviđenih smetnji ne uspije, treba svakako ponoviti. Izvođači vježbe ne smiju biti dovedeni u sumnju u ono što je voditelj učinio i što tvrdi.
12. Ne smije se dogoditi da voditelj vježbe traži neke potrebne stvari ili opremu iz skladišta za vrijeme izvođenja vježbe. Takav način rada izaziva kod izvođača vježbe mišljenje o nedovoljnoj pripremljenosti, smušenosti i nespretnosti voditelja vježbe. Osim toga, na taj se način gubi mnogo vremena.
13. Čistoća i urednost vatrogasne i ostale tehničke opreme od posebnog je značaja. Pred izvođače vježbe ne smije se donositi nečista, zahrđala i neuredna oprema i tehnika. Poslije svake izvedene vježbe potrebno je vatrogasnu i ostalu tehničku opremu očistiti i brižljivo pospremiti.
14. Kad god je moguće, treba sudionicima dati priliku da sami sudjeluju u pripremi vježbe, kako bi se poticali da u svojoj sredini aktivno primjenjuju osnovne principe taktike gašenja, evakuacije i spašavanja.

15. U svrhu planiranja i izvođenja praktične vježbe potrebno je izvršiti određene pripreme i uz to je potrebno utvrditi:
 - broj vježbe,
 - naziv vježbe,
 - cilj vježbe,
 - vrijeme trajanja,
 - broj ljudi,
 - materijalno osiguranje opreme, sredstava i potrošnog materijala,
 - mjere sigurnosti i zaštite.
16. Tijekom vježbe potrebno je voditi zapažanja o izvođenju vježbe.
17. Nakon izvedene vježbe potrebno je izvršiti analizu izvedene vježbe s podacima i mišljenjem o:
 - pripremi vježbe,
 - tijeku izvođenja vježbe,
 - prijedlozima za otklanjanje, eventualno uočenih, nedostataka.

Trajnom primjenom ovakvog sustava rada u kratko vrijeme sakupi se dragocjeni materijal koji može odlično poslužiti u budućem radu.

Na taj način znanje stečeno samostalnim radom se najtrajnije usvaja što može biti od presudnog značaja za intervenciju kod gašenja požara, evakuacije i spašavanja.

Prilog 1

Radnici osposobljeni za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem su sljedeći:

Red. br.	Ime i prezime	Radno mjesto (funkcija)	Telefon	Mobilni telefon	Lokacija rada
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

NAPOMENA:

Popis radnika osposobljenih za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem treba uvijek odgovarati stvarnom stanju.

Sve promjene treba redovito unositi.

GRAFIČKI DIO

MJESTO SAKUPLJANJA JE ISPRED LOKACIJE –OZNAČEN NA SLICI

